

N:o 9.

Kongl. Maj:ts nådiga proposition till Riksdagen angående Marma skogsskolas förflyttning från Tierps kronopark till Grön-sinka kronopark m. m.; gifven Stockholms slott den 15 december 1899.

Med anmälan att jägmästaretjensten i Örbyhus revir och den dermed förenade föreståndarebefattningen vid Marma skogsskola, förlagd å kronoparken Tierp, genom innehafvarens den 17 maj 1897 inträffade frånfälle blifvit lediga, har i underdånig skrifvelse nämnda dag domänstyrelsen, enär till skjutfält för artilleriet upptagits större delen af omförmälda kronoparks område samt till följd deraf öfningsfältet för skogsskolans lärlingar blifvit i högst väsentlig mån inskränkt, väckt fråga om skogsskolans förflyttning till annan ort; och har Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 21 berörda maj, med bifall till styrelsens derom gjorda framställning, föreskrifvit, att, i afvaktan på utredning om skogsskolans förläggande till annan ort, med ofvannämnda tjensters ledigförklarande skulle tills vidare anstå.

I underdånig skrifvelse den 14 mars innevarande år har domänstyrelsen nu inkommit med utredning i nämnda afseende och dervid bifogat inhemtade yttranden från öfverjägmästarene i Bergslagsdistriktet och Gefle—Dala distrikt.

Beträffande den nuvarande platsen för skogsskolan har öfverjägmästaren i Bergslagsdistriktet anført, bland annat, att valet af denna plats visserligen haft sitt berättigande på en tid, då Tierps kronopark ännu befann sig i sitt ursprungliga skick samt andra väl belägna och i öfrigt lämpliga kronoparker i mellersta delarne af landet icke stodo till

förfogande, men att numera, då större delen af kronoparken upptagits till skjutfält åt artilleriet och lämpligare allmänna skogar vore att tillgå, flera skäl talade för skolans förflyttning till annan plats. Tierps kronopark vore nemligen såväl på grund af sin nuvarande ringa ytvidd som ock med hänsyn till jordmånen icke vidare lämplig såsom instruktionspark. Jordmånen å den för skolan ännu disponibla delen af kronoparken utgjordes af sand och grusarter, der tallen ensam funne trefnad. I följd häraf saknades tillfälle att bibringva lärlingarne praktisk kunskap om granbestånds och blandskogsbestånds uppdragande och vård. Ej heller finnes der för de olika kulturmetoderna fullt lämpliga lägen.

Såsom tjenlig plats för skogsskolan föreslog öfverjägmästaren, enär några andra allmänna skogar, som vore till öfningsfält för skolan lämpliga, icke finnes i skolans närmaste granskap, Grönbo kronopark i Örebro revir. Sedan Grönsinka på gränsen mellan Gestrikland och Dalarne belägna, till Kopparbergs revir hörande kronopark blifvit år 1898 inköpt och öfverjägmästaren lemnats tillfälle att yttra sig om denna kronoparks lämplighet såsom förläggningsort för skogsskolan, har öfverjägmästaren emellertid frånträdt sitt förenämnda förslag och förordat skolans förflyttning till sistberörda kronopark, hvilken öfverjägmästaren i anseende till der rådande omvexlande skogsförhållanden ansåge lämpa sig till öfningsfält vid utbildningen af skogvaktare ej blott för landets mellersta provinser, utan äfven för Dalarne och en stor del af Norrland. Den omständigheten att Grönsinka låge på endast några mils afstånd från skogsskolan vid Bjurfors kunde, enligt öfverjägmästarens mening, icke förringa lämpligheten af skolans förläggande till Grönsinka kronopark, helst det antal skogslärlingar, som utexaminerades från Bjurfors skogsskola, icke fylde behovet af skogvaktare ens för de inom Bergslagsdistriktet befintliga bruks- och kronoskogar, för hvilka densamma förnämligast vore afsedd, och följaktligen ännu mindre för Dalarne och södra delen af Norrland, der någon skogsskola icke finnes.

Äfven öfverjägmästaren i Gefle—Dala distrikt har uttalat sig för skogsskolans förläggande till Grönsinka, och har öfverjägmästaren till stöd härför anfört, bland annat, att denna kronopark hade en betydande areal af olikartad beskaffenhet med skogsbestånd af olika åldrar, der förvaltningen och skogsvården beredde tillfällen till bibringande af insigt i allt hvad som rörde såväl enskildes som statens skogshushållning inom mellersta delarne af landet och nedre Norrland. Skolan, hvarifrån afståndet till Horndals jernvägsstation å norra stambanan blefve endast en nymil, vore behöfzig särskildt för fyllande af behovet af skogvak-

tare för nedre Norrland, hvilket behof icke kunde fullt tillgodoses från skogsskolan vid Bispgården i Jemtland. Vid hufvudgården å Grönsinka kronopark funnes äfven goda och för skolan med lärare och lärlingar fullt tillräckliga åbyggnader, hvilka för närvarande icke disponerades för annat ändamål och ej heller syntes kunna med fördel utarrenderas, enär för jordbruket nödiga hus redan funnes vid gården. I hufvudbyggnaden, bestående af två våningar, hvardera om sju rum och tambur, samt af vindsvåning, kunde efter erforderlig reparation, som beräknats kosta 1,200 kronor, erhållas lokal för lärosal, lärlingar och skolföreståndaren. För skogsrättaren kunde bostad beredas i den så kallade befallningsmansbyggningen, sedan densamma reparerats för en till 400 kronor beräknad kostnad. Till dessa kostnader komme för byggnadernas istandsättande till det yttre utgifter för takets omstrykning och rappningens omseende å hufvudbyggnaden samt påläggning af nytt tegeltak å befallningsmansbyggningen. Nödiga uthus, trädgård och mark för plantskolor med mera funnes att tillgå. På samma gång skogsskolan således kunde utan afsevärd kostnad flyttas till Grönsinka kronopark, skulle också statens skogsförvaltning i denna ort genom flyttningen tillföras gagn, enär kronoparken och vissa i dess närhet belägna allmänna skogar, såsom skogarne till förra militiebostället Fors, hvilka låge aflägsset från öfriga allmänna skogar, kunde tagas under skolföreståndarens vård och förvaltning.

Under erinran att Marma skogsskola, förut benämnd Tierps skogsskola, inrättats jemlikt kongl. brefvet den 21 januari 1859 och börjat sin verksamhet på hösten 1861, har domänstyrelsen för egen del anført, att Tierps kronopark vid den tid, då skogsskolan dit förlades, hade en areal af 1,110 hektar, men att densamma numera genom största delens upptagande af skjutfält utgjorde endast 501,81 hektar. Häraf vore en del i anseende till skjutöfningarna å platsen svårtillgänglig för lärlingarnas öfningar, och återstoden vore i följd af jordmånen och skogens beskaffenhet mycket otillfredsställande såsom öfningsfält för skolan. Då undervisningen vid en skogsskola kunde blifva lefvande och fruktbarande endast i den mån densamma meddelades i sammanhang med utförandet af praktisk skogsförvaltning med alla dess mångskiftande arbeten, men detta förutsatte, att skolan vore förlagd å en kronopark med omvexlande skogsbestånd och jordmånsförhållanden samt af tillräcklig areal, kunde Tierps kronopark icke längre anses motsvara sitt ändamål såsom förläggningsort för skogsskolan. Denna måste därför förläggas till annan lämpligare plats, och genom inköpet af Grönsinka kronopark hade en sådan äfven erhållits. Såväl till areal, 5,392

hektar, och beskaffenhet som med hänsyn till der befintliga åbyggnader vore denna kronopark för ändamålet särdeles lämplig. Med afseende å läget kunde visserligen anmärkas, att en af statens skogsskolor vore förlagd till den endast några mil från Grönsinka belägna Bjurfors kronopark. Oberäknadt Ombergs skogsskola, som hade att förbereda till inträde vid skogsinstitutet, men med inberäkning af den med statsanslag understödda skogsskolan vid Skogshall uppginge för närvarande statens skogsskolor till ett antal af sex, af hvilka fem vore förlagda i södra och mellersta delarne af landet, nemligen en i Skåne, en i Västergötland, en i Södermanland, en i Vestmanland och en i Upland (Marma), men deremot endast en, Bispgårdens skogsskola, i Norrland. För åstadkommande af en jemnare fördelning inom landet af dessa skolor vore det visserligen önskvärdt, att Marma skogsskola, då den förflyttades, kunde förläggas till någon sådan ort, att nedre Norrlands behof af skogsvaktare derifrån kunde tillgodoses, men för detta ändamål lämplig allmän skog saknades inom nämnda landsdel. Ehuru belägen i Dalarne kunde emellertid Grönsinka kronopark anses motsvara fordringarna på en dylik förläggningssort jemväl i fråga om belägenhet, i det att, såsom öfverjägmästaren i Gefle—Dala distrikt äfven framhållit, kronoparken öfver Horndals jernvägsstation stode i beqväm förbindelse med Norrland. Enligt hvad samme öfverjägmästare erinrat, kunde lokaler för inrymmande af skola, lärarepersonal och lärlingar erhållas å Grönsinka gård utan annan kostnad än den, som erfordrades för verkställandet af förenämnda mindre reparationer äfvensom för yttertakens förbättrande. Kostnaden härför äfvensom för oförutsedda utgifter beräknades af styrelsen till 3,000 kronor.

Vidare har styrelsen anført, att, som Grönsinka kronopark vore belägen vid östra gränsen af Kopparbergs revir på betydligt afstånd från flertalet inom reviret befintliga allmänna skogar, en till nämnda kronopark förlagd skogsskola icke kunde skötas af jägmästaren i reviret, utan måste handhafvas af en särskild föreståndare, hvilken derjemte borde hafva till åliggande att ombesörja vården och förvaltningen af såväl kronoparken som det närbelägna, förra militiebostället Fors tillhörande skogsskiften. Den för skolföreståndarebefattningen vid Marma skogsskola i stat uppförda lönen, 1,000 kronor, vore emellertid vid sådant förhållande för tjänsteinnehafvarens utkomst otillräcklig, och liksom vid skogsskolorna vid Bispgården och Kolleberga vore derföre anvisandet af ett årsarfvode af 1,000 kronor från reservationsanslaget för skogsväsendet af behofvet oundgängligen påkalladt.

I detta sammanhang har styrelsen äfven erinrat, att genom skol-

föreståndarebefattningens skiljande från jägmästarebefattningen i Örbyhus revir en välbehöflig reglering af det alltför vidsträckta Stockholms revir kunde genomföras på det sätt, att en del af detta revir lades till Olands revir och en motsvarande del af detta till Örbyhus revir, hvarigenom Stockholms revir erhöle en för dess förvaltning ändamålsenligare begränsning.

I fråga om dispositionen af de för Marma skogsskola använda åbyggnader, bestående af föreståndarens bostad, skolbyggnaden, bryggshusbyggnaden, ladugårdshus med stall samt smedja, mat- och förrådsbod, ved- och redskapslider med flera smärre byggnader, har styrelsen ansett, att dessa byggnader, hvilka i händelse af skolans förflyttning blefve för skogsväsendet obehöfliga, borde för kronans räkning försäljas tillika med den 4 hektar 80 ar omfattande tomtplatsen, sedan densamma, sådan den funnes utmärkt å en styrelsens utlåtande bifogad karta, blifvit från kronoparken afsöndrad.

Med åberopande af hvad i ärendet sålunda anförts har domänstyrelsen hemställt, att Marma skogsskola måtte flyttas till Grönsinka kronopark och ett belopp af 3,000 kronor från reservationsanslaget till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet anvisas för iståndsättande af de för skolans behof erforderliga byggnader vid kronoparken; att till fyllnadsarfvide åt den blifvande föreståndaren för skogsskolan vid Grönsinka måtte från samma anslag anvisas 1,000 kronor, med skyldighet för föreståndaren att omhändera vården och förvaltningen af Grönsinka kronopark och de i närheten deraf belägna allmänna skogar, hvilka honom af styrelsen anvisades; samt att de för Marma skogsskola nu använda åbyggnaderna måtte tillika med förenämnda tomtområde försäljas.

Detta ärende har Kongl Maj:t låtit Sig föredragas; och vill Kongl. Maj:t, som, med afseende å hvad i ärendet förekommit, anser, att ifrågasvarande, å Tierps kronopark förlagda skogsskola bör flyttas till kronoparken Grönsinka i Kopparbergs revir, samt att för detta ändamål de vid sistnämnda kronopark befintliga byggnader böra iståndsättas på sätt domänstyrelsen föreslagit, härmed, under erinran att 1894 års Riksdag medgifvit, att, derest vid statens skogsskolor vid Grönbo (förlagd till Bjurfors), Kolleberga och Bispgården funnes böra såsom föreståndare anställas annan person än jägmästaren i det revir, inom hvilket skolan vore belägen, till sådan skolföreståndare finge anvisas, utöfver den för befattningen anslagna lön, ett fyllnadsarfvide af 1,000 kronor för år räknadt, föreslå Riksdagen att medgifva,

att Kongl. Maj:t må ega att till skolans föreståndare, hvilken skall

vara skyldig att under vederbörande revirförvaltares ledning handhafva förvaltningen af Grönsinka kronopark äfvensom, i den mån sådant honom af domänstyrelsen uppdrages, af de i närheten af denna kronopark belägna allmänna skogar, anvisa, utöfver den skogsskoleföreståndaren vid Marma nu anslagna lön af 1,000 kronor om året, ett fyllnadsarfvode af 1,000 kronor för år räknadt, att utgå af reservationsanslaget till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet;

att det å förberörda karta utmärkta, af Marma skogsskola för närvarande disponerade område af Tierps kronopark må från kronoparken afsöndras och tillika med de å området uppförda, kronan tillhöriga bygnader under de i kongl. brefvet den 29 maj 1874 omförmälda vilkor å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas med tillträdesrätt för köpare den näst efter auktionen inträffande midfaste; samt

att de medel, som genom ifrågavarande försäljning inflyta, må, på samma sätt som köpeskillingarne för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

De till ärendet hörande handlingar skola Riksdagens vederbörande utskott tillhandahållas; och Kongl. Maj:t förblifver Riksdagen med all kongl. nåd och ynnest städse väl bevågen.

OSCAR.

Hans Wachtmeister.

*Utdrag af protokollet öfver finansärenden, hållet inför Hans Maj:t
Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 15 december
1899.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern BOSTRÖM,
Statsråden: WIKBLAD,
ANERSTEDT,
herr VON KRUSENSTJERNA,
grefve WACHTMEISTER,
CLAËSON,
DYRSSEN,
RESTADIUS.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet grefve Wachtmeister föredrog härefter:

Domänstyrelsens underdåniga skrifvelse den 14 mars innevarande år, deri styrelsen — med erinran att, sedan jägmästaretjensten i Örbyhus revir och den dermed förenade föreståndarebefattningen vid Marma skogsskola, förlagd å kronoparken Tierp, genom innehafvarens den 17 maj 1897 inträffade frånfälle blifvit lediga samt styrelsen i underdånig skrifvelse sistnämnda dag, enär till skjutfält för artilleriet upptagits större delen af omförmälda kronoparks område och till följd deraf öfningsfältet för skogsskolans lärlingar blifvit i högst väsentlig mån inskränkt, väckt fråga om skogsskolans förflyttning till annan ort, Kongl. Maj:t genom nådigt bref den 21 berörda maj, med bifall till styrelsens

derom gjorda framställning, föreskrifvit, att, i afvaktan på utredning om skogsskolans förläggande till annan ort, med ofvannämnda tjänsters ledigförklarande skulle tillsvidare anstå — inkommit med utredning i nämnda afseende och dervid för egen del hemställt, att Marma skogsskola måtte flyttas till Grönsinka kronopark i Kopparbergs revir och ett belopp af 3,000 kronor från reservationsanslaget till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet anvisas för iståndsättande af de för skolans behof erforderliga byggnader vid kronoparken; att till fyllnadsarfvide åt den blifvande föreståndaren för skogsskolan vid Grönsinka måtte från samma anslag anvisas 1,000 kronor, med skyldighet för föreståndaren att omhänderhafva vården och förvaltningen af Grönsinka kronopark och de i närheten deraf belägna allmänna skogar, hvilka honom af styrelsen anvisades; samt att de för Marma skogsskola nu använda åbyggnaderna måtte för kronans räkning försäljas tillika med den 4 hektar 80 ar omfattande tomtplatsen, sedan densamma, sådan den funnes utmärkt å en styrelsens utlåtande bifogad karta, blifvit från kronoparken afsöndrad.

Statsrådet, som, med afseende å hvad i ärendet förekommit, ansåg, att ifrågavarande, å Tierps kronopark förlagda skogsskola borde flyttas till kronoparken Grönsinka i Kopparbergs revir, samt att för detta ändamål de vid sistnämnda kronopark befintliga byggnader borde iståndsättas på sätt domänstyrelsen föreslagit, hemstälde, under erinran att 1894 års Riksdag medgifvit, att, derest vid statens skogsskolor vid Grönbo (förlagd till Bjurfors), Kolleberga och Bispgården funnes böra såsom föreståndare anställas annan person än jägmästaren i det revir, inom hvilket skolan vore belägen, till sådan skolföreståndare finge anvisas, utöfver den för befattningen anslagna lön, ett fyllnadsarfvide af 1,000 kronor för år räknadt, att Kongl. Maj:t måtte i nådig proposition föreslå Riksdagen att medgifva,

att Kongl. Maj:t egde att till skolans föreståndare, hvilken skulle vara skyldig att under vederbörande revirförvaltares ledning handhafva förvaltningen af Grönsinka kronopark äfvensom, i den mån sådant honom af domänstyrelsen uppdroges, af de i närheten af denna kronopark belägna allmänna skogar, anvisa, utöfver den skogsskoleföreståndaren vid Marma nu anslagna lön af 1,000 kronor om året, ett fyllnadsarfvide af 1,000 kronor för år räknadt, att utgå af reservationsanslaget till kronoskogarnes förvaltning och befrämjande af skogsväsendet i allmänhet;

att det å förberörda karta utmärkta, af Marma skogsskola för närvarande disponerade område af Tierps kronopark finge från kronoparken afsöndras och tillika med de å området uppförda, kronan till-

höriga byggnader under de i nådiga brevet den 29 maj 1874 omförmälda vilkor å offentlig auktion till den högstbjudande försäljas med tillträdesrätt för köpare den näst efter auktionen inträffande midfasta; samt att de medel, som genom ifrågavarande försäljning inflöte, finge, på samma sätt som köpeskillingarne för försålda mindre kronoegendomar, användas till inköp för kronans räkning af skogbärande eller till skogsbörd tjenlig mark.

Hvad statsrådet sålunda hemställt behagade Hans Maj:t Konungen gilla och bifalla; och skulle nådig proposition till Riksdagen aflåtas af den lydelse, bilagan litt. — vid detta protokoll utvisar.

Ex protocollo:
Waldemar Roos.